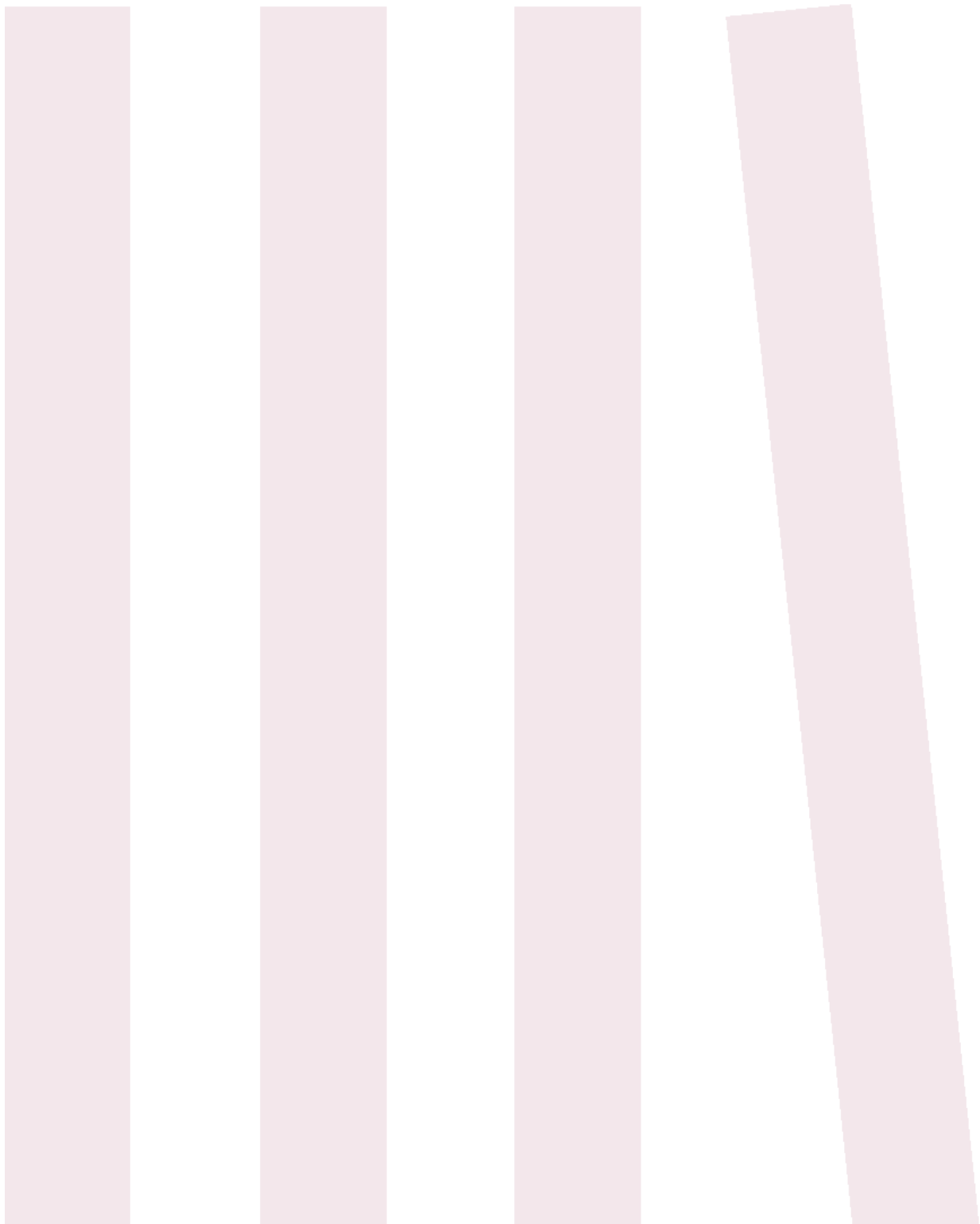

Mācību rīkkopa

WP 3 – Nodevums 11

Autori: DMG

EGInA, HOU, UNIBA, ULSIT

Saturs

Saīsinājumi.....	3
Ievads.....	4
1. Mācību pieeja.....	5
1.1. Prasības dalībai apmācībās.....	5
1.2. MOOC kurss.....	6
1.2.1. Teorētiska individuāla apmācība.....	8
1.2.2. Vebināri.....	9
1.2.3. Tālāka apmācība, izmantojot AIR.....	9
1.2.4. MOOC mācību kalendārs.....	10
1.3. Specializācijas kurss.....	11
1.3.1. Jaukta jeb kombinēta mācīšanās.....	11
1.3.2. Darba vidē balstītas mācības.....	13
1.4. Profili.....	14
1.4.1. Darba lomu profili.....	15
2. Moduļu kursa saturs.....	18
2.1. CECO.....	18
2.2. DIGY.....	21
1. pielikums – CECO mācību programma.....	23
2. pielikums – DIGY mācību programma.....	24

Saīsinājumi

CECO – Sabiedrības (vietējās kopienas) iesaistes un komunikācijas speciālists

DigComp – Eiropas digitālās kompetences ietvarstruktūra pilsoņiem

DIGY – Digitālās transformācijas veicinātājs

Entrecomp – Eiropas uzņēmējdarbības kompetences ietvarstruktūra

ECVET – Eiropas kredītpunktu sistēma profesionālās izglītības un apmācības jomā

EQAVET – Eiropas kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipu ietvarstruktūra profesionālajai izglītībai un apmācībām

EKI – Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra mūžizglītībai

ES – Eiropas Savienība

IKT – Informācijas komunikācijas tehnoloģijas

LMS – Mācību pārvaldības sistēma

MOOC – Masīvs atvērtais tiešsaistes kurss

AIR – Atvērtie izglītības resursi

PIA – Profesionālā izglītība un apmācība

WBL – Darba vidē balstītas mācības

WP – Darba pakete

Ievads

BIBLIO projekts vērs uzmanību bibliotēkas sektorā strādājošo prasmju trūkumam, ko rada digitālā transformācija, mainoties bibliotēku un bibliotēkas speciālistu lomai. Projekta mērķis ir atvieglot digitālo, uzņēmējdarbības un caurviju kompetences apguvi bibliotēkas speciālistiem, lai spētu reaģēt uz digitālo transformāciju, izstrādājot sistēmu prasmju novērtēšanai, mācību piedāvājumam, tā apstiprināšanai un atzīšanai. BIBLIO projektu īsteno desmit organizāciju konsorcijs no piecām Eiropas Savienības valstīm (Beļģija, Bulgārija, Grieķija, Itālija un Latvija), tostarp nozaru organizācijas, bibliotēku tīkli un bibliotēku/arhīvu organizācijas, universitātes, profesionālās izglītības īstenotāji un divi Eiropas tīkli.

Šī BIBLIO projekta mācību rīkkopa ir īpaši izstrādāta pasniedzējiem, skolotājiem un citiem projektā iesaistītajiem pedagogiem. Šī dokumenta mērķis ir palīdzēt pasniedzējiem, kuri ir apguvuši BIBLIO metodoloģiju. Šo mācību rīkkopu paredzēts izmantot kopā ar PIA metodoloģiju, lai gūtu skaidru pārskatu par BIBLIO projekta pieeju apmācībām. Šis dokuments sniegs pārskatu par BIBLIO projektu, tā pieeju apmācībām, kā arī kursu saturu gan MOOC apmācībuursos, gan specializētajos apmācībuursos, lai palīdzētu pasniedzējiem, skolotājiem un citiem pedagogiem izveidot veiksmīgu apmācību iniciatīvu. Rīkkopā izskaidrota pieeja pilnvērtīgam trīs posmu apmācības procesam:

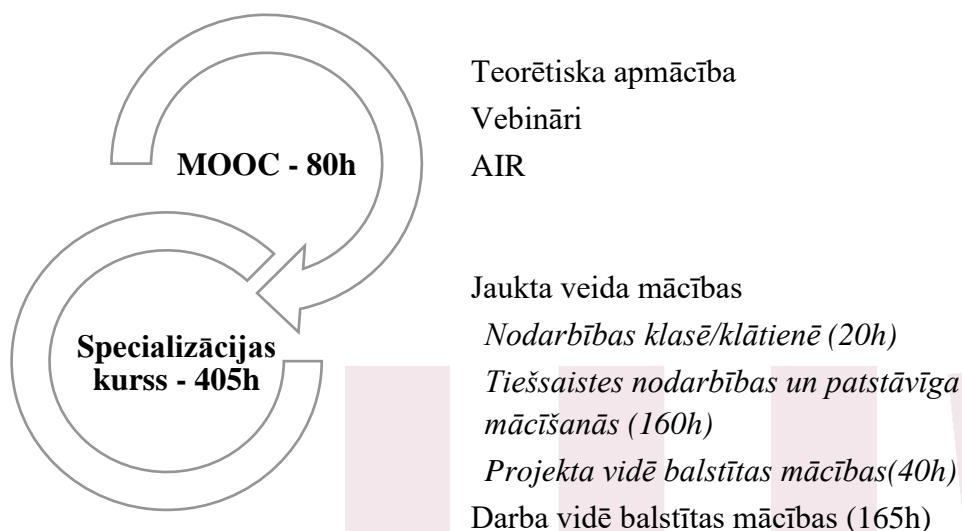
1. Masīvs atvērtais tiešsaistes kurss (MOOC)
2. Klātienē specializētais kurss
3. Darba vidē balstītas mācības partneru bibliotēkās

Rīkkopa iepazīstina pasniedzējus ar moduļu apmācību saturu abiem apmācību profiliem – Sabiedrības (vietējās kopienas) iesaistes un komunikācijas speciālistam (CECO) un Digitālās transformācijas veicinātājam (DIGY).

Dokuments satur apmācību plānu, vadlīnijas, atvērtos izglītības resursus un mācību rezultātus, kas izmantojami mācību procesā, kā arī sniegtas lektoriem atbilstošas vadlīnijas un resursi.

1. Mācību pieeja

Mācības projekta ietvaros sastāv no vairākām pieejām – MOOC tiešsaistes apmācībām un specializācijas kursa. MOOC laikā potenciālie izglītojamie apgūs teorētisko programmu, izmantojot interaktīvu tiešsaistes mācību saturu, ekspertu tiešsaistes seminārus un turpmākus pētījumus, izmantojot AIR. Specializācijas kursi ietvers jauktas jeb kombinētas apmācību programmas, projektu un darba vidē balstītu mācību principus. Visas minētās pieejas sīkāk aprakstītas nākamajās nodaļās.

Mācību programma tika pilotēta 4 valstīs (Itālijā, Bulgārijā, Latvijā un Grieķijā), un tās mērķis ir nodrošināt mācību programmas, kas tiek strukturētas šādi:

- Masīvs atvērtais tiešsaistes kurss (MOOC) 80 stundas
- Specializācijas kurss:
 - Jaukta jeb kombinēta tipa mācības – kopā 240 stundas (20h novērtējums):
 - Nodarbības klasē/klātienē (20h)
 - Tiešsaistes nodarbības un patstāvīga mācīšanās (160h)
 - Projekta balstītas mācības (40h)
 - Darba vidē balstītas mācības – kopā 165 stundas (5h novērtējums)

Mācību programma ir publiski pieejama PIA iestādēm partnervalstīs, kas māca bibliotēku informācijas speciālistus, kā arī citām ieinteresētajām personām Eiropā.

1.1. Prasības dalībai apmācībās

BIBLIO projekts galvenokārt ir paredzēts bibliotēku speciālistiem, bibliotekāriem-bezdarbniekiem, ļaujot viņiem pārvaldīt un piedāvāt bibliotēku klientiem inovatīvus digitālos rīkus un pakalpojumus. Apmācības attieksies uz augstāk minētajām mērķa grupām, piedāvājot

piedalīties MOOC un Specializācijas kursā. Turklāt MOOC būs pieejams arī pēc projekta beigām, sniedzot izglītojamajiem iespēju pievienoties un iesaistīties projektā.

Pilotēšanas nolūkos ir izstrādāta tiešsaistes reģistrācijas veidlapa, kurā ir nepieciešams norādīt kontaktinformāciju, vispārīgu informāciju (vecums, valsts un izglītība), pašreizējo nodarbinātības statusu un profesiju (gadi, pieredze) un informācija, kā dalībnieks uzzināja par kursu. Visiem dalībniekiem, kas piesakās kursam, ir jāsniedz piekrišana viņu datu izmantošanai. MOOC dalībai nav ierobežojumu, taču atkarībā no valsts var tikt piemērotas nacionālās prasības dalībai specializācijas kursā (iepriekšējās izglītības dokumenti, vienošanās par dalību kursā utt.). Valstīm ir jāievēro un jāpiemēro savas valsts izglītības likumi un noteikumi.

Prasības moduļa uzsākšanai:

- Pamata vai vidēja līmeņa digitālās kompetences.
- Uzņēmējdarbības un caurviju pamatprasmes.
- Prasme strādāt ar dažādiem informācijas avotiem bibliotēkās un digitālajā vidē.
- B2 angļu valodas līmenis (MOOC ir angļu valodā).

Prasības moduļa pabeigšanai:

- MOOC – pabeigts ar vērtējumu 75% no pēdējā tiešsaistes testa.
- Apmācība klātienē – komandu klases diferencēšana un kolektīvais novērtējums/pašvērtējums.
- Tiešsaistes mācības – visi pārbaudījumi ir pabeigti ar vērtējumu 75% no visiem tiešsaistes testiem.
- Projektā balstītas mācības – projekts iesniegts un saņēmis pozitīvu pasniedzēja novērtējumu.
- Darba scenārija pabeigšana (pēc izvēles).

Tā kā mācību kurss ir modulārs, dažādiem moduļiem ir nepieciešami dažādi kompetences līmeņi. Piemēram, vistehniskākajiem DIGY darba lomu profila moduļiem ir nepieciešamas padziļinātas digitālās prasmes.

1.2. MOOC kurss

MOOC pamatā ir Mācību pārvaldības sistēma (LMS) Moodle, vispazīstamākā atvērta pirmkoda LMS (saderīga arī ar Android, iOS), kas apkalpo plašu izglītojamo loku un piedāvā responsīvu dizainu (mobilajām ierīcēm draudzīgs). MOOC kurss ir sagatavots angļu valodā un ir uzsākts 2021. gada oktobrī, un būs pieejams visiem interesentiem visā pasaulē.

Atšķirībā no “tradicionālā kursa”, MOOC tiek nodrošināts tiešsaistē. Lekcijas satur video un lasāmus materiālus, kas pieejami 24/7. Katru nedēļu dalībnieki var sazināties ar ļoti pieredzējušiem ekspertiem 1 stundu ilgos tiešsaistes semināros, un viņiem ir iespēja tos pēc tam atkārtoti noskatīties. Ikviens, kurš sekmīgi pabeigs MOOC ar 75% tiešsaistes novērtējuma panākumu līmeni, saņems sertifikātu par kursa pabeigšanu.

MOOC (atvērta, neformāla mācīšanās) ir daļa no moduļu apmācību programmas CECO un DIGY darba profilos ietverto kompetenču pilnveidošanai. Tam seko kombinētais/jauktais apmācību kurss un darba vidē balstītas mācības.

MOOC satur video, prezentācijas un lasāmmateriālus, kā arī uzlabo pasniedzēju un izglītojamo sadarbību, izmantojot forumus un tērzēšanu. Katras nodaļas beigās dalībnieki var paši novērtēt savu progresu, izmantojot tiešsaistes testus.

Dalībnieki, kuri pievienojas MOOC, attīstīta šādas prasmes:

- Tiešsaistes un klātienēs saziņa
- Komunikācija un mijiedarbība ar bibliotēkas klientiem
- Digitālā satura izstrāde
- Tehnoloģiju izpēte
- Prasmju uzlabošana informācijas, datu un plašsaziņas līdzekļu lietotprasmē
- Kopienas novērtēšana un attīstīšana

Zemāk 1. tabulā “MOOC moduļi” ir sniegts pilns to moduļu saraksts, kas iekļauti vispārējā PIA mācību programmā. 26 moduļi ir izvēlēti un sagrupēti tematiskās jomās, lai atvieglotu mācību procesu, un šī iemesla dēļ tie tiks palaisti citā secībā nekā sarakstā norādīts. Atlikušie moduļi tiks pasniegti specializācijas kursa laikā.

1. tabula - MOOC moduļi

1 Ievads digitalizācijā (CECO un DIGY)
2 Uzticamu datu, informācijas un digitālā satura pārļūkošana, novērtēšana, meklēšana un filtrēšana (CECO)
3 Viltus datu, informācijas un digitālā satura identificēšana un novērtēšana (CECO)
4 Datu, informācijas un digitālā satura pārvaldība (CECO un DIGY)
5 Mijiedarbība, izmantojot digitālās tehnoloģijas (tiešsaistes sanāksmes) CECO un DIGY)
6 Sadarbība un koplietošana, izmantojot digitālās tehnoloģijas CECO un DIGY)
7 Digitālā pilsonība (CECO)
8 Tikla etiķete (CECO)
9 Digitālās identitātes pārvaldīšana CECO un DIGY)
10 Digitālie rīki un digitālā satura izstrāde CECO un DIGY)

11 Autortiesību likumdošana (CECO un DIGY)
12 Programmēšana (DIGY)
13 Datu drošības un aizsardzības pamatprincipi CECO un DIGY)
14 Ierīces datu aizsargāšanai (DIGY)
15 Datu un satura aizsardzība CECO un DIGY)
16 Personu datu un privātuma aizsardzība CECO un DIGY)
17 Lietotāju atbalsts (vajadzību un atbilžu identificēšana) CECO un DIGY)
18 Problēmu/krīzes vadība CECO un DIGY)
19 IT prasmes un problēmu novēršana (DIGY)
20 Kompetenču vadība CECO un DIGY)
21 Iespēju saskatīšana CECO un DIGY)
22 Ideju novērtēšana CECO un DIGY)
23 Ilgtspējīgu digitālo pakalpojumu attīstīšana (CECO)
24 Dizaina domāšana CECO un DIGY)
25 Motivācija un neatlaidība (citu mobilizēšana) (CECO)
26 Resursu mobilizēšana (CECO un DIGY)
27 Mārketings un reklāma (CECO)
28 Interesu pārstāvība (CECO)
29 Pārdošanas attīstība CECO un DIGY)
30 Līdzekļu un sabiedrības piesaiste (CECO)
31 Projektu vadība CECO un DIGY)
32 Stratēģiskā domāšana (biznesa plāna izstrāde) CECO un DIGY)
33 Attiecību vadība (CECO)
34 Pārmaiņu vadība (izmaiņu atbalsts) CECO un DIGY)
35 Laika vadība (CECO un DIGY)
36 Iniciatīvas uzņemšanās (CECO un DIGY)
37 Pieredzē balstīta mācīšanās CECO un DIGY)
38 Risku vadība (CECO un DIGY)

1.2.1. Teorētiska individuāla apmācība

Teorētiskā apmācība ir paredzēta individuālai apmācībai. Pamatojoties uz mācību programmu, moduļa garums svārstās no 1h līdz 2h patstāvīgas mācīšanās. To veido vairāki MOOC publicētie komponenti – ievadvideo, teorētiskas prezentācijas, atvērtie izglītības resursi, testi un vebināri (pilota posmā vebināri tiks organizēti tiešsaistē, un ieraksti būs pieejami pēc tam).

Video

Katrs MOOC apmācības modulis sākas ar īsu ievada video, kurā ir norādīts moduļa mērķis, mācību rezultāti un mācību galvenās tēmas. Interaktīvais video sniedz īsu pārskatu par gaidāmā moduļa saturu.

Prezentācijas

Visas mācību prezentācijas tiek veidotas kā mācību materiāls individuālām mācībām. Prezentācija neaptver padziļinātas tēmas, bet sniedz vispārīgu ieskatu moduļa mācību satura galvenajās tēmās. Teorētiskās prezentācijas sastāv no mācību materiāliem dalībnieku patstāvīgām mācībām. Balstoties uz teorētisko studiju laikā iegūtajām zināšanām, dalībnieki pāries uz padziļinātāku apmācību (tīmekļa vebināri un vēlāk arī specializācijas kurss). Prezentācijās ir iekļauti materiāli tālākai lasīšanai un mācībām, kā arī AIR.

Testi

Pēc katra mācību moduļa ir jāizpilda novērtējuma tests. Tas sastāv no jautājumiem ar atbilžu variantiem (vismaz 6 jautājumi katrā modulī). Tests tiek vērtēts un vērtēšanas kritēriji, lai nokārtotu tiešsaistes testu - pareizi jāatbild uz 75% no jautājumiem. Nesekmīga testa gadījumā ir iespēja atkārtot tiešsaistes testu, katram dalībniekam tiek dota iespēja kārtot testu 3 reizes.

1.2.2. Vebināri

Papildus teorētiskajām mācībām, modulus, kas atvērti attiecīgajā mācību nedēļā, papildinās noslēguma vebinārs, kurā piedalīsies eksperti, kuri vēlas dalīties ar jaunākajiem pētījumiem, labās prakses piemēriem un reālās dzīves piemēriem par attiecīgajām tēmām. Partneri vienojās par šādu vebināru uzsākšanu iepriekšējā nedēļā atvērtajos modulos, lai, tiekoties ar ekspertiem, apmācāmie jau būtu iepazinušies ar mācību vielu. Vebināri tiek organizēti tiešsaistē kā diskusija ar ekspertiem, ko vada projekta pārstāvji ar iespēju apmācību dalībniekiem uzdot sev interesējošus jautājumus. Vebināri papildina teorētisko apmācību praktiskos aspektus, ko dalībnieki ir veikuši pašmācības ceļā MOOC. Visi vebināra ieraksti pēc tam tiek publicēti MOOC platformā.

1.2.3. Tālāka apmācība, izmantojot AIR

Digitālie atvērtie izglītības resursi (AIR) ir izveidoti, lai atbalstītu bibliotēku speciālistu prasmju pilnveidošanu. PIA mācību programmu īstenošanas pamatā ir digitālo AIR kopums, kas ir izstrādāts, lai atbalstītu vairāk nekā 40 digitālo, uzņēmējdarbības un caurviju prasmju apguvi. AIR ir pievienoti katrā apmācību modulī un integrēti gan MOOC, gan specializācijasursos.

1.2.4. MOOC mācību kalendārs

MOOC ietver 26 moduļu apmācību 8 nedēļu laikā. Ieteicamais MOOC moduļu kalendārs ir redzams 2. tabulā MOOC kalendārs. 26 moduļi ir atlasīti un sagrupēti tematiskās jomās, lai atvieglotu mācību procesu. Kalendārā var veikt izmaiņas, pamatojoties uz valsts un/vai mērķauditorijas vajadzībām. Katru nedēļā ir 8-10 stundu MOOC apmācības, un kalendārs ir izstrādāts tā, lai vienmērīgi aptvertu gan digitālās, gan uzņēmējdarbības kompetences.

2.tabula MOOC mācību kalendārs

Nedēļa		MOOC moduļi		
1	Ievads digitalizācijā	Stratēģiskā domāšana (biznesa plāna izstrāde)	Ideju novērtēšana	
2	Iespēju saskatīšana	Viltus datu, informācijas un digitālā satura identificēšana un novērtēšana	Datu, informācijas un digitālā satura pārvaldība	
3	Mijiedarbība, izmantojot digitālās tehnoloģijas (tiešsaistes sanāksmes)	Sadarbība un koplietošana, izmantojot digitālās tehnoloģijas	Mārketingu un reklāma	
4	Digitālie rīki un digitālā satura izstrāde	Autortiesību likumdošana	Pārdošanas attīstība	
5	Digitālās identitātes pārvaldīšana	Datu drošības un aizsardzības pamatprincipi	Resursu mobilizēšana	
6	Datu un satura aizsardzība	Personas datu un privātuma aizsardzība	Pārmaiņu vadība (izmaiņu atbalsts)	Autortiesību likumdošana
7	Lietotāju atbalsts (vajadzību un	Problēmu/krīzes vadība	Projektu vadība	

	atbilžu identificēšana)			
8	Kompetenču vadība	Dizaina domāšana	Laika vadība	Risku vadība

1.3. Specializācijas kurss

Specializācijas kurss ietver klātienēs apmācību, tiešsaistes nodarbības, pašvadītas mācības, projektā un darba vidē balstītas mācības. Specializācijas kursi tiks pasniegti partnervalstu vietējās valodās, un katra no pilotvalstīm apmācīs vismaz 25 izglītojamus. Apmācības tiek nodrošinātas, izmantojot tiešsaistes platformu, kas stimulē zināšanu, pieredzes un labākās prakses apmaiņu. Pirms specializācijas kursa pasniedzēji piedalījās treneru apmācībā, tā uzdevumi – iepazīties ar apmācību metodoloģiju un pieeju. Būtisks specializācijas kursa uzdevums ir labi izveidota sadarbība starp projekta partneriem un bibliotēkām vai citām dalībnieku darba vietām, jo daļa no mācībām ir jāorganizē darba vidē. Specializācijas kursa sastāvs:

- a. Kombinētais jeb jauktais apmācības kurss (formālās mācības) – 240 stundas:
 - i. Klātienēs semināri (20 stundas)
 - ii. Tiešsaistes nodarbības un patstāvīgas studijas (160 stundas)
 - iii. Uz projektiem/sadarbību balstītas mācības (40 stundas)
- b. Darba vidē balstītas mācības (neformālās mācības) – 165 stundas (novērtējums 5 stundas)

1.3.1. Jaukta jeb kombinēta mācīšanās

Jauktās mācības plānotas kā moduļu kurss - vispirms dalībnieki var izvēlēties savu mācību profilu, pirms jauktās apmācības tiks veikts sākotnējais novērtējums, lai izprastu dalībnieku esošās zināšanas un apmācību nepieciešamību katram modulim. Pamatojoties uz nepieciešamību, dažus mācību moduļus var izlaist, ja ir iepriekšēji sertifikāti vai zināšanas. Paralēli notiek apmācības klasē un tiešsaistes nodarbības/pašvadītas mācības. Jauktās apmācības laikā ir pieejamas pasniedzēju konsultācijas: viņi sekos līdzi mājasdarbiem un uzdevumiem, kā arī palīdzēs izglītojamajiem kursa laikā un organizēs seminārus/vebinārus par konkrēto tēmu. Ir divu veidu novērtējumi:

- **formatīva vērtēšana:** pasniedzēji vērtēs uzdevumus, lai pārliecinātos, ka izglītojamie ir sapratuši jēdzienu, bet negatīvs vērtējums neietekmēs kursa apguvi;
- testu **summatīva vērtēšana:** lai iegūtu sertifikātu, izglītojamajiem ir jānokārto visi testi, ar vismaz 75% pareizām atbildēm.

Klātienes nodarbības klasē

Jauktas apmācības tiek organizētas vietējās valodās, un tās sastāvēs no 20 h mācībām klātienē vai tiešsaistē ar pasniedzēju. Sākotnēji mācības klasē tika veidotas kā klātienes mācības mājās, taču Covid-19 ierobežojumu vai citu apstākļu dēļ tās var tikt nodrošinātas kā tiešsaistes mācības pie pasniedzēja, izmantojot tiešsaistes platformas, kas balstītas uz pasniedzēju vēlmēm. Plānots, ka jauktais kurss sākas divus mēnešus pēc MOOC apmācības. Klātienes mācības papildina tiešsaistes nodarbības un patstāvīga mācīšanās. Visiem moduļiem nav nepieciešama apmācība klasē. Ieteicamie klātienes moduļi mācībām klasē ir 1.–16. moduļi, kas vairāk koncentrējas uz digitālo kompetenču pilnveidošanu. Uzņēmējdarbības un transversālās kompetences var apgūt tiešsaistes nodarbībās un patstāvīgi mācoties, izmantojot kursa darbu iesniegšanu un darba vidē balstītu apmācību.

Tiešsaistes nodarbības un patstāvīga mācīšanās

160 h garš patstāvīgas mācīšanās posms ir veidots izmantojot piedāvātos materiālus un AIR. Pasniedzēji var būt pieejami, pamatojoties uz izglītojamo vajadzībām (20 h ir plānotas kā apmācība klasē vai tiešsaistes/klātienes apmācība ar pasniedzēju), taču galvenā uzmanība tiek pievērsta pašizglītībai. Apmācību laikā var tikt organizētas praktiskas nodarbības (darbnīcas).

Pirms apmācības ir jāveic šādas darbības:

1. jāievieš iepriekš noteikts grafiks studentu tiešsaistes konsultācijām ar attiecīgajiem pasniedzējiem
2. pēc pasniedzēju pieprasījuma iepriekš jāprecizē organizēto darbnīcu veids, struktūra un saturs attiecīgajos moduļos.

Tiešsaistes nodarbībām var izmantot to pašu PowerPoint prezentāciju, kas ievietota MOOC, arī lielāko daļu materiālu patstāvīgai mācīšanai (iespējams pievienot 1 vai 2 jaunus tekstus gadījuma izpētei), taču atšķirība būs vērtējumā.

Novērtēšanas metodes un uzdevumi ir konkrēti nelieli kursa projekti vai eseju rakstīšana par kādu gadījumu izpēti. Atšķirībā no MOOC tiešsaistes testiem ar konkrētiem atbilžu variantiem - jāizmanto atvērtie jautājumi, uz kuriem ir jāatbild teikumos. Vērtēšanas kritēriji tiek iesniegti un vērtēti. Tiks izmantoti kvalitatīvi vērtēšanas kritēriji, bet par dažām tēmām var izstrādāt tiešsaistes testu. Vērtēšanas prasības ir norādītas katrā modulī, bet katrai personai, kas ir atbildīga par moduli, ir jāformulē konkrēti uzdevumi. Modulī var izveidot tiešsaistes testu kombināciju pamata definīcijām un atvērtiem jautājumiem un līdz 2 īsiem kursa darbiem, lai noskaidrotu, vai izglītojamie ir izpratuši izlasīto.

Piemērs 32. modulim tiešsaistes testā var uzdot jautājumu - Ko apzīmē saīsinājums SVID? Var izmantot MOOC tiešsaistes testu, kas sniedz 4 iespējamus atbilžu variantus. Turklāt, kā kursa darbu

pasniedzējs var jautāt - Lūdzu, veiciet SVID analīzi savai bibliotēkai. Speciālajai izglītībai mēs varam lūgt – definējiet vienu stratēģisku mērķi savai bibliotēkai un padariet to SMART.

Projektā balstītas mācības

Līdzīgi kā darba vidē balstītas mācības, arī projektā balstītas mācības tiek īstenotas reālā darba vidē, lai izstrādātu projektus kursa dalībnieku darba vietai – piemēram, bibliotēkas digitālās drošības stratēģija, interešu aizstāvības stratēģijas mārketinga kampaņa. Projekta apguves laikā izglītojamais kopā ar pasniedzēju un mentoru no darba vietas izvēlas tēmu izvēlētajam modulim, bibliotēkas vajadzībām un pēc tam strādā pie projekta izstrādes – ņemot vērā teorētisko bāzi, projekta plānošanu un attīstību. Projektā balstītas mācības tiek veiktas konkrētajā modulī vai moduļos, ko atlasa praktikants kopā ar pasniedzēju un darba vietas pārstāvi. Projekts var aptvert vienu vai vairākas kompetences no mācību programmas. Izglītojamajiem tiks lūgts izstrādāt projektu “rīcības plāna” veidā, kas tiks īstenots darba vidē balstītu mācību pieredzes laikā.

Rīcības plāns tiks adresēts bibliotēkai/organizācijai, kurā kursa dalībnieks strādā², un tam būs divkārša darbības joma: 1) veicināt bibliotēkas digitālo inovāciju un 2) veicināt bibliotēku auditorijas attīstību. Lai sasniegtu šos mērķus, rīcības plānā būs: - vienkāršs risinājums konkrētās organizācijas digitalizācijai; - auditorijas attīstības paņēmieni, tostarp, piem. sociālo mediju mārketinga stratēģija bibliotēkām, digitāli risinājumi utt.

Piemērs: 32. modulim tas var būt mēģinājums veikt sekojošus risinājumus - tirgus analīzi/mērķa grupas/produktus/ pakalpojumus/programmas konkrētajā bibliotēkā.

20 nedēļu jauktā kursa laikā izglītojamais atbalstīs pasniedzēji un treneri, ņemot vērā viņu vajadzības mācīties un tālāk attīstīt savas zināšanas un prasmes. Katram modulim ir svarīgi iepriekš norādīt, kāda veida projekta uzdevumus izglītojamie var veikt. Izglītojamo novērtējums, kas darbosies kā kvalitātes nodrošināšanas mehānisms iegūto mācību rezultātu sasniegšanas līmenim, proti, zināšanām, prasmēm un kompetencēm, kuras viņi ir ieguvuši jauktā kursā. Vērtēšana kursa laikā notiks nepārtraukti, pamatojoties uz salīdzinošo novērtējumu, tiešsaistes testiem un uz projektā balstītiem uzdevumiem. Projekta izpildi kopīgi vērtē pasniedzējs un darba vietas pārstāvis/mentors.

1.3.2. Darba vidē balstītas mācības

Darba vidē balstīta apmācība ir izglītības stratēģija, kas palīdz nostiprināt jauniegūtās prasmes un zināšanas reālā dzīves vidē. BIBLIO projekta mācību programma ietver 160h darba vidē balstītas mācības un 5h novērtējuma

Darba vidē balstītas mācības ilgs 10 nedēļas (165h). Papildus tam ik pēc divām nedēļām notiks īsa 1h ilga klātienē tikšanās starp izglītojamajiem un pasniedzējiem. Tas izglītojamajam nodrošinās ieskļaujošu pieredzi, kurā viņi varēs mācīties no jomas specialistiem, pielietojot

savas zināšanas un pieredzi iepriekš noteiktā situācijā. Šo pieredzi sniegs darba devējs un akadēmiskais/mācībspēks, nosakot konkrētas darbības, kas jāveic darba vietā prakses laikā; mācību mērķi un ar tiem saistītie uzdevumi; atgriezeniskās saites mehānismi; un mentoringa atbalsts.

Lai veiktu darba vidē balstītas mācības, katram partnerim ir nepieciešams iepriekš noteikt pamatorganizācijas, ar kurām tas sadarbosies praktisko mācību procesā, pamatojoties uz noslēgto sadarbības līgumu. Šajā līgumā ir svarīgi precizēt apmācību organizācijas (bibliotēkas, muzeja uc) un projekta partnera (PIA partneri), kas veic apmācību. Galvenais uzdevums ir atbildīgās personas noteikšana, kas kontrolēs darbā balstītu mācību procesu. Praktiskās apmācības notiek reālā darba vidē. Šajā gadījumā bibliotēka var būt pamatinstitūcija praktiskajam darbam galvenokārt digitalizācijas un metadatu veidošanas jomā.

Piemērs 32. modulim darba vidē balstītām mācībām, izglītojamajam ir jāizveido vienkāršs biznesa plāns (BP) pakalpojuma izmantošanai konkrētā bibliotēkā. BP jāiekļauj sadaļa Mārketings - ne vairāk kā 3 lapas, bet tam jāsaturs visa biznesa plāna elementi. Šo biznesa plānu veido izglītojamais bibliotēkas direktora vai konkrēta mentora uzraudzībā.

Mācību laikā ir svarīgi kontrolēt visas grūtības, ar kurām var saskarties izglītojamie, un atbalstīt viņus visa projekta laikā.

WBL ieviešanas pamatojums ir starppaudžu mācīšanās (SM), jo mācību procesam ir divkāršs mērķis: no vienas puses, darba devēji, kas nodarbina izglītojamos, mācīs un nodos savas tehniskās kompetences bibliotēku nozarē jaunākajām paaudzēm, no otras puses, jaunie praktikanti iegūtās digitālās prasmes nodos pieredzējušiem mentoriem. Tas nodrošinās pozitīvu ietekmi gan uz izglītojamajiem un darba devējiem, gan uz organizāciju kopumā.

1.4. Profili

Pamatojoties uz apmācību vajadzībām, ko bibliotēku speciālisti norādījuši aptaujā, padziļinātās intervijās un nacionālajā kontekstā, ir izstrādāti divi atšķirīgi darba profili. Sabiedrības (vietējās kopienas) iesaistes un komunikācijas speciālists (CECO) un Digitālās transformācijas veicinātājs (DIGY). Pilni pārskati ir pieejami [šeit](#). Bibliotēku speciālisti norādīja, ka visā pētniecības pasākumu laikā darbam ir nepieciešamas komunikācijas prasmes, Kopienas iesaistīšanās un digitālās prasmes. Jaunie darba profili, kas detalizēti aprakstīti šajā ziņojumā, apkopota pētījumā iegūtā informācija, lai izveidotu divus profilus, kas atbilst būtiskajām prasmēm un apmācību vajadzībām, kas noteiktas pētījumā. To mērķis ir uzlabot visu bibliotēku profesionāļu digitālās prasmes vismaz līdz "vidējam" līmenim visās DigComp 2.1 jomās. Bibliotēku profesionāļu digitālo, uzņēmējdarbības un transversālo prasmju uzlabošana palīdzēs nozarei pāriet uz digitālo laikmetu un izprast, kā reaģēt uz jaunām norisēm,

tehnoloģijām turpinot attīstīties. Detalizēta informācija par profiliem - [Sabiedrības \(vietējās kopienas\) iesaistes un komunikācijas speciālists \(CECO\)](#) un [Digitālās transformācijas veicinātājs \(DIGY\)](#).

BIBLIO PIA mācību programma galvenokārt attiecināma uz EKI 4. – 5. līmeni:

- 18 moduļi uzņēmējdarbības un caurviju kompetencēm (komunikācija, uzņēmējdarbība – iekļauta EntreComp, vadība u.c.)
- 20 moduļi digitālajām kompetencēm, saistīti ar DigComp ietvara 5.- 8. Līmeni (lietoņu projektēšana un izstrāde, elektronisku resursu pārvaldība, IKT kvalitātes stratēģijas izstrāde utt.).

1.4.1. Darba lomu profili

BIBLIO piedāvā PIA mācību programmu ar 38 moduļiem, kas sniedz prasmes un zināšanas, kuras nepieciešamas bibliotēku nozarē strādājošajiem darba lomu profiliem – Sabiedrības (vietējās kopienas) iesaistes un komunikācijas speciālistam (CECO) un Digitālās transformācijas veicinātājam (DIGY). No 38 moduļiem 25 ir paredzēti abiem profiliem, savukārt 10 ir paredzēti tikai CECO un 3 DIGY profilam. Atšķirība starp šiem abiem profiliem ir tāda, ka CECO ir orientēts uz bibliotēkas lietotājiem/klientiem, savukārt DIGY ir vērst uz bibliotēkas iekšējo kapacitāti darboties digitālajā laikmetā.

3. tabula - Darba lomu profila moduļi

Nr.	Moduļi/profili	Digitālās kompetences		
		1. profils: Sabiedrības (vietējās kopienas) iesaistes un komunikācijas speciālists	2. profils: Digitālās transformācijas veicinātājs	
Informācija, dati un mediju lietotprasme	1	levads digitalizācijā	X	X
	2	Uzticamu datu, informācijas un digitālā satura pārlikošana, novērtēšana, meklēšana un filtrēšana	X	
	3	Viltus datu, informācijas un digitālā satura identificēšana un novērtēšana	X	
	4	Datu, informācijas un digitālā satura pārvaldība	X	X

Komunikācija un sadarbība	5	Mijiedarbība, izmantojot digitālās tehnoloģijas (tiešsaistes sanāksmes)	X	X
	6	Sadarbība un koplietošana, izmantojot digitālās tehnoloģijas	X	X
	7	Digitālā pilsonība	X	
	8	Tīkla etiķete	X	
	9	Digitālās identitātes pārvaldīšana	X	X
Digitālā satura izstrāde	10	Digitālie rīki un digitālā satura izstrāde	X	X
	11	Autortiesību likumdošana	X	X
	12	Programmēšana		X
Drošība	13	Datu drošības un aizsardzības pamatprincipi	X	X
	14	Ierīces datu aizsargāšanai		X
	15	Datu un satura aizsardzība	X	X
	16	Personas datu un privātuma aizsardzība	X	X
Problēmu risināšana	17	Lietotāju atbalsts (vajadzību un atbilžu identificēšana)	X	X
	18	Problēmu/krīzes vadība	X	X
	19	IT prasmes un problēmu novēršana		X
	20	Kompetenču vadība	X	X
Uzņēmējdarbības un caurviju kompetences				
Idejas un iespējas	21	Iespēju saskatīšana	X	X
	22	Ideju novērtēšana	X	X
	23	Ilgspējīgu digitālo pakalpojumu attīstīšana	X	
	24	Dizaina domāšana	X	X
Resursi	25	Motivācija un neatlaidība (citu mobilizēšana)	X	
	26	Resursu mobilizēšana	X	X

	27	Mārketings un reklāma	X	
	28	Interesu pārstāvība	X	
	29	Pārdošanas attīstība	X	X
	30	Līdzekļu un sabiedrības piesaiste	X	
Pievērsiet uzmanību	31	Projektu vadība	X	X
	32	Stratēģiskā domāšana (biznesa plāna izstrāde)	X	X
	33	Attiecību vadība	X	
	34	Pārmaiņu vadība (izmaiņu atbalsts)	X	X
	35	Laika vadība	X	X
	36	Iniciatīvas uzņemšanās	X	X
	37	Pieredzē balstīta mācīšanās	X	X
	38	Risku vadība	X	X

2. Moduļu kursa saturs

Mācību saturs, kas paredzēts bibliotēku speciālistiem, ir daļa no moduļu mācību programmas, lai attīstītu CECO un DIGY darba profilos iekļautās kompetences. Katram no profiliem ir izstrādāta mācību programma, kurā norādītas katra moduļa prasības, lai pievienotos kursam, mācību mērķi, rezultāti un ieteicamā mācību pieeja, kā arī vērtēšanas kritēriji. Pilnu mācību programmu abiem izstrādātajiem profiliem var atrast šajā dokumentā (skatīt 1. un 2. pielikumu), kā arī tiešsaistē [šeit](#).

2.1. CECO

Sabiedrības (vietējās kopienas) iesaistes un komunikācijas speciālists (CECO) ir elastīgs, proaktīvs un digitāli zinošs darbinieks. Viņi novērtē vietējās kopienas vajadzības un nosaka ārpakalpojumu prioritātes. Viņi strādā ar vietējo kopienu un piesaista cilvēkus bibliotēkai, izmantojot dažādus komunikācijas.

4.tabula – CECO mācību programma

Mācību programmas nosaukums		Sabiedrības (vietējās kopienas) iesaistes un komunikācijas speciālists	
Daudzums (stundas)	MOOC – 80	Specializācijas kurss (jauktā apmācība) - 240	Darba vidē balstītas mācības - 165
Mācību programmas mērķis un rezultāti	PIA mācību programma aptver tehniskās pamatprasmes, kā arī mūsdienu (digitālās) prasmes, kas bibliotekāriem arvien vairāk nepieciešamas, bet kuras neaptver tradicionālā apmācība.		
Moduļi	<p>Digitālās kompetences</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ievads digitalizācijā 2. Uzticamu datu, informācijas un digitālā satura pārlikošana, novērtēšana, meklēšana un filtrēšana 3. Viltus datu, informācijas un digitālā satura identificēšana un novērtēšana 4. Datu, informācijas un digitālā satura pārvaldība 5. Mijiedarbība, izmantojot digitālās tehnoloģijas (tiešsaistes sanāksmes) 	<p>Uzņēmējdarbības un caurviju kompetences</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iespēju saskatīšana 2. Ideju novērtēšana 3. Ilgtspējīgu digitālo pakalpojumu attīstība 4. Dizaina domāšana 5. Motivācija un neatlaidība (citu mobilizēšana) 6. Resursu mobilizēšana 7. Mārketingu un veicināšana 	

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Sadarbība un koplietošana, izmantojot digitālās tehnoloģijas 7. Digitālā pilsonība 8. Tīkla etiķete 9. Digitālās identitātes pārvaldīšana 10. Digitālie rīki un digitālā satura izstrāde 11. Autortiesību likumdošana 12. Datu drošības un aizsardzības pamatprincipi 13. Datu un satura aizsardzība 14. Personas datu un privātuma aizsardzība 15. Lietotāju atbalsts (vajadzību un atbilžu identificēšana) 16. Problēmu/krīzes vadība 17. Kompetenču vadība 	<ol style="list-style-type: none"> 8. Interesu pārstāvība 9. Pārdošanas attīstība 10. Līdzekļu un sabiedrības piesaiste 11. Projektu vadība 12. Stratēģiskā domāšana (biznesa plāna izstrāde) 13. Attiecību vadība 14. Pārmaiņu vadība (izmaiņu atbalsts) 15. Laika vadība 16. Iniciatīvas uzņemšanās 17. Pieredzē balstīta mācīšanās 18. Riska vadība
Prasības studiju uzsākšanai	<p>Ikvienam, kurš vēlas pievienoties kursam, ir jābūt pamatzināšanām un prasmēm darbā ar datora tekstastrādes programmām un izklājlapām; prasmes prezentāciju izstrādē un izmantošanā; elektronisko resursu radīšanā, izmantojot integrētus dokumentus, kas satur tekstu, grafiku un izklājlapas; iemaņas darbam tiešsaistes vidē.</p> <p>Katra moduļa programmā ir noteiktas prasības izglītojamo uzņemšanas līmenim.</p> <p>Priekšlikums: Izveidot veidlapu, vizītkartes veidu (īsu aprakstu), kurā katrs izglītojamais pirms apmācību uzsākšanas norāda savas datorprasmes.</p>	
Prasības kursa pabeigšanai	<p>Katra moduļa programmā ir noteiktas izglītojamo sākotnējā līmeņa prasības.</p>	

Projekta laikā tika veiktas pilotapmācības četrās valstīs. Balstoties uz rezultātiem, kas iegūti pilotapmācību laikā, secināts, ka apmācības programma var tikt īstenota, izmantojot modulāru pieeju. Sākotnējie pētījuma rezultāti liecina, ka dažos gadījumos nav nepieciešama pilna apmācības kursa apguve, un moduļi jāizmanto atbilstoši mācību dalībnieku konkrētajām vajadzībām. Lai noteiktu piemērotu pieeju, apmācītājiem jāveic konsultācijas ar mācību dalībniekiem un to mentoriem. Ieteicams īstenot arī darba vidē balstītu mācīšanos, bet tās iekļaušanu jāpielāgo atbilstoši katram individuālajam gadījumam - vai nu to veicot paralēli teorētiskajai apmācībai jau no sākuma vai apmācības procesa beigās. Katru gadījumu

Nosaukums:	Mācību rīkkopa		
Autori:	DMG, EGIa, HOU, UNIBA, ULSIT		
WP:	3	Nodevums:	11
Datums:	30/11/2021	Versija:	0.3
		Lapaspuše:	20

vajadzētu novērtēt individuāli, ņemot vērā apmācāmo vajadzības un iesaistīto organizāciju prasības.

2.2. DIGY

Digitālās transformācijas veicinātājs (DIGY) ir elastīgs un proaktīvs darbinieks, kas var atbalstīt bibliotēkas komandu pārejā uz digitālo laikmetu. Viņi sniegs tehnisko atbalstu saviem kolēģiem un bibliotēkas aktivitātēm, kad tā ievieš jaunākās digitālās tehnoloģijas. Viņi spēj izmantot tiešsaistes sadarbības rīkus un platformas, izstrādāt un/vai atlasīt saturu un pakalpojumus dažādiem mērķiem. Tie palīdzēs arī ar grāmatu un dokumentu katalogizāciju, arhivēšanu un digitalizāciju, kā arī digitālo resursu un kolekciju pārvaldību.

5.tabula – DIGY mācību programma

Mācību programmas nosaukums		Digitālās transformācijas veicinātājs	
Daudzums (stundas)	MOOC – 80	Specializācijas kurss (jauktā apmācība) - 240	Darba vidē balstītas mācības - 165
Mācību programmas mērķis un rezultāti	PIA mācību programma aptver tehniskās pamatprasmes, kā arī mūsdienu (digitālās) prasmes, kas bibliotekāriem arvien vairāk nepieciešamas, bet kuras neaptver tradicionālā apmācība.		
Moduļi	Digitālās kompetences <ol style="list-style-type: none"> 1. Ievads digitalizācijā 2. Datu, informācijas un digitālā satura pārvaldība 3. Mijiedarbība, izmantojot digitālās tehnoloģijas (tiešsaistes sanāksmes) 4. Sadarbība un koplietošana, izmantojot digitālās tehnoloģijas 5. Digitālās identitātes pārvaldīšana 6. Digitālie rīki un digitālā satura izstrāde 7. Autortiesību likumdošana 8. Programmēšana 9. Datu drošības un aizsardzības pamatprincipi 10. Datu un satura aizsardzība 11. Aizsargierīces 12. Personas datu un privātuma aizsardzība 		Uzņēmējdarbības un caurviju kompetences <ol style="list-style-type: none"> 1. Iespēju saskatīšana 2. Ideju novērtēšana 3. Dizaina domāšana 4. Resursu mobilizēšana 5. Pārdošanas attīstība 6. Projektu vadība 7. Stratēģiskā domāšana (biznesa plāna izstrāde) 8. Pārmaiņu vadība (izmaiņu atbalsts) 9. Laika vadība 10. Iniciatīvas uzņemšanās 11. Pieredzē balstīta mācīšanās 12. Riska vadība

	<p>13. Lietotāju atbalsts (vajadzību un atbilžu identificēšana)</p> <p>14. Problēmu/krīzes vadība</p> <p>15. IT prasmes un problēmu novēršana</p> <p>16. Kompetenču vadība</p>
Prasības studiju uzsākšanai	<p>Ikvienam, kurš vēlas pievienoties kursam, ir jābūt pamatzināšanām un prasmēm darbā ar datora tekstapstrādes programmām un izklājlapām; prasmes prezentāciju izstrādē un izmantošanā; elektronisko resursu radīšanā, izmantojot integrētus dokumentus, kas satur tekstu, grafiku un izklājlapas; iemaņas darbam tiešsaistes vidē.</p> <p>Katra moduļa programmā ir noteiktas prasības izglītojamo uzņemšanas līmenim.</p> <p>Priekšlikums: Izveidot veidlapu, vizītkartes veidu (īsu aprakstu), kurā katrs izglītojamais pirms apmācību uzsākšanas norāda savas datorprasmes.</p>
Prasības kursa pabeigšanai	<p>Katra moduļa programmā ir noteiktas izglītojamo sākotnējā līmeņa prasības.</p>

Nosaukums:	Mācību rīkkopa		
Autori:	DMG, EGIa, HOU, UNIBA, ULSIT		
WP:	3	Nodevums:	11
Datums	30/11/2021	Versija:	0.3
			Lapaspuše: 23

1. pielikums – CECO mācību programma

Nosaukums:	Mācību rīkkopa		
Autori:	DMG, EGIInA, HOU, UNIBA, ULSIT		
WP:	3	Nodevums:	11
Datums:	30/11/2021	Versija:	0.3
			Lapaspuše: 24

2. pielikums – DIGY mācību programma

